

Hamar Katalin–Sebők Balázs

JÁSZBERÉNYI FIATALOK ÉS A VÁROS - Gondolatok, elképzelések egy kérdőíves felmérés tükrében -

Jászberény város Önkormányzatának Ifjúsági Munkacsoportja megalakulásakor, 2018 nyarán elhatározta, hogy felméri, mit gondolnak a fiatalok Jászberényről, valamint azt, hogy mennyien tervezik az életüket városunkban. Ismeretes, hogy az önkormányzat hosszú távú célja, hogy az itt született fiatalokat minél nagyobb számban helyben tartsa, ezzel is elősegítve a város folyamatos népességcsökkenésének lassítását, majd megállítását. Ahhoz viszont, hogy a fiatalok minél nagyobb része a jászberényi jövőt válassza, bizonyos területeken vonzóbbá kell tenni a várost az itt születettek részére. A későbbi intézkedések előfeltétele, hogy megtudjuk, a fiatalság hogyan gondolkodik, hogyan érez a várossal kapcsolatban, és esetleg milyen hiányosságok azok, amelyeket pótolni kellene. A munkacsoport két szociológia szakos tagja, Hamar Katalin és Sebők Balázs egy 20 kérdésből álló kérdőívet állított össze, amelyet a város hat középiskolájában tölthettek ki az ott tanuló diákok. Ismeretes, hogy a „fiatal” korosztály szociológiai/demográfiai behatárolása eltérő lehet. A jelenlegi vizsgálat során első körben a 17–18 éves, Jászberényben tanuló és életvitelszerűen Jászberényben is élő középiskolásokat kérdeztük meg, mint a fiatalság viszonylag legkönnyebben elérhető, megszólítható részét. Az adatfelvételre 2018. november végén és december elején került sor, hat jászberényi középiskola osztályaiban. Az adatfelvétel során a nem Jászberényben élő tanulók is kitöltötték a kérdőíveket, de a kiértékelés folyamán az összesen megkérdezett 228 tanulóból a Jászberényben élő 93 fő adatait dolgoztuk fel. A szűkített, 93 fős mintában 51 lány (54,8%) és 42 (45,2%) fiú található.

Közismert, hogy a fiatalok egy része külföldre orientálódik a későbbi munkavégzés, illetve a továbbtanulás kapcsán. A szociológiai alapadatok (nem, életkor, iskola, lakóhely) felvételét követően az 5-ös számú kérdéssel éppen erre voltunk kíváncsiak, hogy a jászberényi fiatalok mekkora része gondolkodik már ebben az életkorban hosszabb-rövidebb ideig tartó külföldi munkavállalásban, illetve tanulásban. Az adatok azt mutatják, hogy a kifejezetten hosszú távú (pár évig tartó) külföldi munkavállalásban gondolkodik a megkérdezett fiatalok 40,86%-a, míg az ilyen hosszú időtartamú külföldi munkavállalásra kevesebben (22,58%) mondtak egyértelműen nemet. Ebben a kérdésben a fiatalok több mint harmada bizonytalan. A néhány hónapos, illetve a néhány hetes külföldi munkavállalást kevesebben választanák (31,18%, illetve 29,03%), tehát megállapítható, hogy aki ebben az életkorban külföldi munkavállalásban gondolkodik, az inkább hosszabb időre menne ki. Jóval alacsonyabb azok száma, akik tanulni szeretnének külföldön (10,75%). Az adatok azt mutatják, hogy a fiatalok az

anyagiak miatt választanak a külföldi lehetőségeket, ehhez képest pedig elenyésző a tanulás, a további szakképzettség megszerzésének óhaja.

A következő, 6-os számú kérdés is a fiatalok külfölddel kapcsolatos attitűdjével foglalkozott. Itt azt szerettük volna megtudni, hogy pontosan mely tényezők motiválják a fiatalokat, hogy külföldön próbáljanak szerencsét. A hat adott válaszlehetőség mellett egyéb más válaszokat is beírhattak a válaszadók, így próbáltuk csökkenteni az esetleges adatvesztést. A jászberényi fiatalok elsöprő többsége (87,1%) jelölte meg a külföld vonzó (*pull*) tényezői között a „*jobb megélhetés*” lehetőségét. Második helyen a „*nyelvtanulás*” áll (79,57%). Utóbbi kissé meglepő is lehet, tekintettel az előző kérdés eredményére, ami a tanulást nem a leginkább motiváló tényező egyikeként mutatta be. Ehhez persze hozzájárulhat az is, hogy a külföldi nyelvtanuláshoz nem feltétlenül kell külön nyelvoktatásban részt venni, az jön „magától is” az idegen nyelvi környezetben. Jóval kevesebben, de lényegében minden második fiatal választotta a „*tapasztalatszerzés*” dimenzióját, mint a külföld lehetséges vonzerejét. A negyedik helyen a „*karrier*” szerepel (46,24%), tehát a fiatalok – az áhított anyagiak megszerzése mellett – a külföldi karrierépítésben is gondolkodnak –, amely tényező viszont nem biztos, hogy a legszerencsésebb a későbbi magyarországi visszatéréssel kapcsolatban. Majdnem ugyanennyien gondolják, hogy külföldön új kihívásoknak kell és lehet megfelelni, míg a kinti szórakozási lehetőségeket csak 29% tartja fontos vonzerőnek. A megadott válaszlehetőségeken túl meglehetősen kevesen írtak be egyéb dimenziót, amely a külföld vonzerejeként jelentkezhet: ide tartozik az új kultúrák, valamint új emberek megismerésének lehetősége, de volt, aki a jobb utakat gondolta ilyen tényezőnek.

A 7-es kérdés lényegében az előző ellentéte, amely arra kérdezett rá, hogy mi tarthatja leginkább itthon a fiatalokat. Ennél a kérdésnél skálázni kellett az állításokat a legkevésbé fontos 1-től a leginkább fontos 5-ig. A válaszokból kiderült, hogy a leginkább itthon tartó, kiemelten fontos tényezők a hagyományos családi- és baráti mikroközösségek. A hagyományos család társadalmat összetartó ereje még mindig meggyőző erővel van jelen Jászberényben: a család, mint legfontosabb viszonyítási pont ugyanis átlagosan 4,19-es osztályzatot kapott a válaszadó diákoktól. A fontossági sorrendben a család után következnek a barátok (3,67), akik „le tudják beszélni” a távozásról a külföldre vágyó fiatal. A többi válaszlehetőség a mikroközösségeknél jóval alacsonyabb osztályzatot kapott. A harmadik helyen egy újabb hagyományos érték, az országhoz való ragaszkodás szerepel (2,67), ezt követi a sikertelenségtől való félelem (2,14), illetve az idegen környezettől való félelem (2,06). A legkevésbé a külföld veszélyes voltától tartanak (1,81). Utóbbi alacsony érték azonban félreérthető lehet, főként ha belegondolunk, hogy 10-20 évvel ezelőtt vajon mennyien vélték volna veszélyesnek a tőlünk nyugatra elhelyezkedő, gazdag célszülőket.

Kérdőívünk 8-as számú kérdése kapcsán a megkérdezett fiatalok egy skálán osztályozhaták, hogy – hazai viszonylatban – mennyire tartják vonzó városnak Jászberényt. Az eredmé-

nyek azt mutatják, hogy a várost magyarországi viszonylatban sem tartják sokan kifejezetten vonzó helynek. Igaz, nem tudhatjuk meg, hogy ehhez képest a többi magyar város milyen osztályzatokat kapott volna. És azt sem tudni, hogy kapott-e volna bármely magyar város 5-ös, illetve ahhoz közelítő osztályzatot? A legtöbben Jászberénynek közepes osztályzatot adtak (a válaszadók 46,25%-a). Ezt követték a 2-es és a 4-es osztályzatok (mindkét esetben 17,2%). Úgy tűnik, minden tizedik jászberényi fiatal elégtelenre értékeli saját lakóhelyét (11,83%), míg a legjobb érdemjegyet (5-ös osztályzat) mindössze a válaszadók 6,45%-tól érdemelte ki Jászberény.

Hogy hol tervezik a jövőjüket a jászberényi fiatalok, arról a 9-es kérdés válaszaiból kaphatunk képet. Ennél a kérdésnél 6 megadott válaszlehetőség (külföld, Budapest, magyarországi nagyváros, magyarországi város, Jászberény, még nem tudja) mellett egyéb kategóriát is meg lehetett volna adni, de ezzel a lehetőséggel senki sem élt. Az, hogy ebben az életkorban még nagy a bizonytalanság e kérdésben, jól mutatja, hogy a válaszadók több mint harmada nem tudott egyértelmű választ adni erre a kérdésre. Amellett, hogy 12,9% a „*még nem tudom*” válaszlehetőséget jelölte meg, további 21,51% válaszait kellett érvénytelennek kezelni azért, mert egyszerre több választ is megjelölt. Akik viszont biztosnak gondolják, hogy hol fogják folytatni életük további részét, azok körében a külföldi lehetősége csak 18,28% lett, ami jóval alacsonyabb érték a korábban tárgyalt külföldi munkavállalás értékeinél. Vagyis a jászberényi 17-18 évesek kevesebb, mint ötöde képzei el a jövőjét külföldön, a többiek a munkavégzést és a hiányzó anyagiak megszerzését követően várhatóan hazajönnének. A válaszadók nagy többsége Magyarországon belül tervezi a jövőjét. Ezek közül a legtöbben Budapestre költöznének (14%), és ugyanennyien képzelik el életüket valamely magyar városban. Magyar nagyvárost 10,75% jelölt be, míg az utolsó helyen Jászberény szerepel 9,68%-kal. Vagyis nem egészen minden tizedik megkérdezett jászberényi középiskolás gondolkodik úgy, hogy a jövőjét Jászberényben tervezné.

A kérdőív ezt követő kérdései már a Jászberényben konkrétan elérhető lehetőségeket veték górcső alá. A 10-es számú kérdésnél például 9 városi sport- és kulturális helyszín, lehetőség látogatottságára voltunk kíváncsiak (mozi, színház, meccsek, könyvtár, edzések, koncert, múzeum, hangverseny, városi ünnepek/megemlékezések). Ezek közül néhány kategória lényegében egy helyszínre vonatkozik (mozi, színház), míg akadnak gyűjtőkategóriák is (pl. meccsek, edzések stb.). Meg kell állapítanunk, hogy magasan a legnépszerűbb ilyen jellegű helyszín és időtöltési lehetőség a városi mozi. Így megerősíthető, hogy néhány évvel ezelőtt helyes döntésnek bizonyult a mozi megtartása és modernizálása. Némileg meglepő módon a második helyre a városi ünnepek/megemlékezések kategória került (45,16%). Örövendes ez a második hely, azonban a tapasztalatok alapján a fiatalok nem képviseltetik magukat ilyen nagy arányban ezeken az eseményeken. Talán a válaszadók itt összevonnhatták a valódi városi ünnepeket/megemlékezéseket saját oktatási intézményük hasonló jellegű esemé-

nyeivel, illetve néhány kiemelt ünnepséget/megemlékezést (pl. március 15., október 23.) vetíthettek ki valamennyi ilyen jellegű eseményre. Viszonylag sokan választották a sporttal kapcsolatos válaszlehetőségeket: különféle edzések (39,78%), meccsek (26,88%), és ugyanaz mondható el két kulturális lehetőséggel kapcsolatban is: koncertek (33,33%) és könyvtár (18,28%). A megkérdezettek körében kevesen járnak színházba (12,9%), viszont kifejezetten elenyésző számban látogatják a múzeumot (6,45%) és a hangversenyeket (5,38%).

A következő, 11-es számú kérdés a jászberényi szórakozási lehetőségek színvonalára volt kíváncsi, amely lehetőségeket egy 1-től (legrosszabb) 5-ig (legjobb) terjedő skálán kellett osztályozni. Fiataljaink itt igencsak leértékelték városunk lehetőségeit, hiszen 1-es, 2-es vagy 3-as osztályzatot adott 83,84%-uk. Itt is megjelenik tehát a napjainkra jellemző kritikus szemlélet, egyben tükröződik, hogy valóban kevés a városban a színvonalas szórakozóhelyek száma. Ha belegondolunk, hogy 15-20 évvel ezelőtt a lehetőségek milyen széles választéka állt a szórakozni vágyó fiatalok előtt, akkor valóban komoly leépülés jelei mutathatóak ki. Kimondható, hogy – népességfogyás és az előregedő társadalom ellenére – a fiatalság lélekszáma és városi számaránya sem csökkent olyan mértékben, mint amennyivel a szórakozási lehetőségek apadtak. Zenés-táncos szórakozóhely tulajdonképpen nem is maradt a városban, míg például a rendszerváltozás időszakában egymással párhuzamosan több ilyen jellegű hely is nyitva tartott (Pannónia, Tiszti Klub, Gimnázium Klubja, Rap Café, Százszorszép, Mozi Disco, esetenként az Ifjúsági Ház). Utóbbi helyek mind, kivétel nélkül a belvárosban működtek. Ez nyilván konfliktusokat is okozott a közelben lakókkal, és nagy valószínűséggel napjainkban sem lenne ez másként. Ettől függetlenül a fiatalok igényt tartanak ilyen jellegű szórakozóhelyre, ez a további kérdésekből ki is derül. Mára maradt a külvárosi Red Ring, ami csak időnként van nyitva, és a szórakozás minősége is kifogásolható. Szintén eseti nyitvatartással üzemel a Bad Bar. Igen jó ötletnek tűnik viszont a leendő Malom Projekt, ahol remélhetően – a belvárosban és ellenőrzött keretek között – ismét lehet ilyen jellegű szórakozóhelyet üzemeltetni. Hiszen tudvalévő, ha helyben nincs szórakozási lehetőség, a fiatalok elmennek más településre szórakozni, ami a DISCO-balesetek kockázatát növeli a közlekedés terén.

Ehhez a kérdéshez tartozott még, hogy a válaszadók leírhatták, milyen jellegű szórakozási lehetőséget látnának szívesen a városban? A válaszok természetesen igen nagy heterogenitást mutattak, mindezek ellenére kijelenthető, hogy a legtöbben az igényes, fiatalos szórakozóhelyeket (beülő, beszélgetős helyek, DISCO, koncertek) hiányolták (23,66%). Sokan látnának szívesen a városban különféle gyorséttermeket (pl. McDonald's, KFC, Burger King): összesen a válaszadók 11,85%-ának hiányoznak az ilyen helyek. 7,53% pláza-nyitásnak örülne. Noha a városban jelenleg is több kávézó és étterem üzemel, a válaszadók 5,4%-a még több ilyen helyet szeretne. További 3-3 fő jelölte meg, hogy számára fontos lenne egy go-kart pálya, illetve paintball pálya megnyitása. További lehetőségeket már csak

egy-két válaszadó tartott fontosnak, mint például a borospince, X-bokszt klub, galambkiállítás, ingyen szabad műfüves pálya stb.

Kíváncsiak voltunk arra is, hogy a 17-18 éves jászberényi fiataloknak volt-e, és ha igen, mi volt élete legemlékezetesebb élménye a sport, kultúra, szabadidő dimenziójában, ami a városhoz köthető (12-es kérdés). A válaszadók 43%-ának még nem volt ilyen jellegű meghatározó élménye. A válaszadók fiatal korára való tekintettel ez természetesen nem hiba, de elgondolkodtató tény. Akik konkrétan megadtak valamilyen élményt, azok közül magasan a Csángó Fesztivált jelölték meg a legtöbben (21,5%). A második helyen az egykori Yoko DISCO végzett (7,5%), ezenkívül még egy mérhető kategória volt, éspedig a szalagavató események (5,4%). Más válaszok csak egy-két személy esetében, szórványosan jelentek meg (mézvásár, galambkiállítás, teniszverseny, Érpárt Fesztivál, Hajta kerékpártúra, „*amikor nyitva volt az ingyen műfüves pálya*” stb.).

Sok kritika éri a szórakozóhelyek minőségét, illetve a működő, kulturált szórakozóhelyek számát. A 13-as kérdéssel éppen azt kértük a fiataloktól, hogy nevezzék meg az általuk legszínvonalasabbnak tartott szórakozóhelyet. Itt nyilván nem egy-egy hely ingyen reklámját akartuk elősegíteni, hanem valamiféle kapaszkodót találni abban a tekintetben, hogy az esetleges későbbi fejlesztések kapcsán milyen irányba lenne érdemes elindulni, ami találkozna a fiatalok elképzeléseivel. A Jászberényben jelenleg is működő szórakozóhelyek közül egyet sem tudott ilyen formán kiemelni a fiatalok több mint harmada (35,5%), akik közül néhányan azt is odaírták, hogy a városban egyáltalán nem jár ilyen jellegű helyekre. A konkrétan megnevezett helyszínek közül ennél a kérdésnél is a mozi került az élre (23,7%), míg közvetlenül a mozit követi a Bad Bar (22,6%). Utóbbi hely – a felmérés szerint – főként a Lehel Vezér Gimnázium diákjai körében népszerű. 6,5% tartja a leginkább színvonalas szórakozóhelynek a Red Ring DISCO-t és néhányan megjelölték még a Lord sörözőt, illetve az egykori Yoko DISCO rendezvényeit. A fentiekén túl csak egy-két említés erejéig tűnik fel egyéb szórakozóhely, mint például az Insomnia kávézó, a Corner és a Berva söröző. Akadt olyan kritikus válaszadó is, aki a saját pincéjét tartja a legszínvonalasabb helynek Jászberényben.

Ha lenne ilyen lehetőség Jászberényben, melyikre tartanék igényt? – ez lehetne a 14. kérdés mottója. Itt 10 lehetséges továbbtanulási/továbbképzési/szabadidős/kulturális program közül választhattak (akár többet is) a válaszadók, eljátszva azzal a gondolattal, hogy amennyiben a városban lenne rá lehetőség, mely programokat szeretnék látogatni. Ezt a kérdést zárt kérdésként tettük fel, tehát szabadon, „egyéb” válasz kategóriákat ezúttal nem lehetett beírni. A megadott 10 lehetőség közül minden második fiatal választaná a „*pályaválasztási- és továbbtanulási tanácsadást*” (53,76%). Ezt követi a második helyen a szervezett túrázásra/kirándulásra való igény (44,09%). Utóbbi kategória előkelő pozícióját – véleményünk szerint – nagyon meg kell becsülni, hiszen az ilyen jellegű program – hazánk megismerésén túl – a résztvevők közötti kapcsolatok kialakulását, illetve a meglévő kapcsolatok

megerősítését is elősegítheti. Érdeemes megjegyezni, hogy az egykori Jászberényi Városi Tanács iratai szerint már évtizedekkel ezelőtt is az egyik legnépszerűbb szabadidő eltöltési forma volt a fiatalok körében a szervezett természetjárás és túrázás. Úgy tűnik, ez azóta sem változott. A harmadik helyre a „*vállalkozási ismeretek oktatása*” került (36,56%), míg a negyedik helyen – holtversenyben – a „*karrier- és életpálya tanácsadás*”, illetve a „*konfliktuskezelési tréning*” lehetőség áll (29-29%). Ehhez képest honismereti-, illetve várostörténeti előadásokra elenyészően kevesen járnának, míg egy esetleges jáász hagyományörző szakkör iránt csak egy válaszadó érdeklődne, a népi kismesterségek megismerését pedig senki sem választotta. A válaszokból megállapítható, hogy a fiatalok kevés szabadidőt szentelnének a hagyományos értékek megismerésének, míg jóval fontosabbnak tartják a jövőjük szempontjából fontos, kézzel fogható és modern, „trendi” tudásanyag közvetítését. Talán egyetlen kivétel van ebben a tekintetben, ez pedig a szervezett túrázás/kirándulás (legalábbis elméleti) népszerűsége.

Azt is szeretttük volna megtudni, hogy a jövőben mely csatornákon keresztül lenne érdemes megszólítani a fiatalokat, hogy értesülhessenek a város által szervezett programokról, lehetőségekről. Talán meglepő módon a legtöbben a plakátokon történő értesítést tartják a legmegfelelőbbnek (47,3%). Ezt követi a telefonon (43%) és az e-mailen keresztül (29,03%) történő értesítés lehetősége. Utóbbiak esetében nehézséget jelenthet az illető elérhetőségeinek megszerzése, illetve a változások nyomán követése. 25,8% jelölte meg a város weboldalát, mint legmegfelelőbb értesítési csatornát – amely adatot talán érdemes fenntartásokkal kezelni. További 21,5% az újságból (Jászkürt) való tájékozódást is megadta, míg 12,9% választotta az „egyéb” kategóriát (pl. facebook, instagram).

A következő két kérdésnél (16-os és 17-es kérdések) különféle értékeket/állításokat kellett 1-től 5-ig osztályozni abban a tekintetben, hogy általában mennyire fontos az adott érték/állítás a válaszadó számára (16-os kérdés), majd ugyanezen kategóriák vonatkozásában hogyan teljesít Jászberény (17-es kérdés). Mindkét kérdés esetében ugyanazt a 11 értéket kellett skálázni. Érdeemes megjegyezni, hogy a fiatalok értékítéletében nincs túl nagy különbség a legmagasabbra és a legalacsonyabbra taksált dimenziók között: az általános érték kategóriák körében a legalacsonyabbra tartott „*beszólás a politikai döntéshozatalba*” 3,31-es osztályzatot kapott, míg a legmagasabbra értékelt „*munkalehetőségek széles választéka*” dimenzió 4,58-as osztályzatot ért el. Lényegében ugyanez a viszonylag kis különbség figyelhető meg a jászberényi dimenziók esetében is, ahol a legalacsonyabbra értékelt „*pezsgő diákélet*” 2,17-es osztályzatot kapott, míg a legmagasabbra értékelt, leginkább elismert „*széleskörű sportolási lehetőségek*” 3,38-at. Az értékek/állítások általános megítélésénél (16-os kérdés) a jászberényi fiatalok számára legfontosabb kategória tehát a „*munkalehetőségek széles választéka*” (4,58) és a „*versenyképes fizetések*” (4,57), majd ezt követi a „*magas színvonalú oktatás*” dimenziója (4,46). A válaszadók úgy ítélik meg, hogy ugyanezen kategóriákban

Jászberény általában rosszabbul teljesít, hiszen a „*munkalehetőségek széles választéka*” csak az 5., a „*versenyképes fizetések*” pedig a 6. helyre került (2,7-es és 2,66-os osztályzat). A „*magas színvonalú oktatás*” viszont Jászberény jelenében is a 3. helyen áll a fiatalok értéktétele szerint, ami 2,97-es osztályzatot jelent. A meglepetés erejével hatott, hogy a válaszadók sem a pezsgő diákéletet, sem a pezsgő éjszakai életet nem tartják túlzottan fontosnak, hiszen ezek a kategóriák az általános esetben is csak a 8. és 10. helyre kerültek (3,82 és 3,68). A korábbiak alapján az már nem is meglepő, hogy a megkérdezett középiskolások véleménye szerint Jászberény városa éppen ezeken a területeken teljesít a legrosszabbul, ugyanis 2,17-es, illetve 2,27-es átlaggal ezek kerültek a két utolsó helyre. Kifejezetten jó viszont a város megítélése a sport (1. hely, 3,38), a kultúra (2. hely, 3,05) és az oktatás (3. hely, 2,97) terén. Összességében megállapítható, hogy a megkérdezettek valamennyi kategória esetében legalább egy egész osztályzattal gyengébb értékelést adtak az egyes dimenziók jászberényi megjelenésének, mint azt az általános megítélésük diktálná.

A következő, 18-as kérdésnél röviden leírtunk a fiataloknak egy mezőberényi kezdeményezést, amelyet a hagyományos, kulturált borközpontozási szokások kialakítására és a borkultúra megismerésére indítottak. Az ottani diákok előadások keretében ismerhették meg a borkultúra történetét, hagyományait, Magyarország borközpontozását, a borkészítés eljárását, valamint a bor megjelenítését a képzőművészetekben, a filmvásznon és az irodalomban. Ennél a kérdésnél arra voltunk kíváncsiak, hogy a jászberényi fiatalok támogatnák-e, hogy hasonló, jó kezdeményezések városunkban is elinduljanak. A válaszadók 54,8%-a szívesen látna hasonló jó kezdeményezést, 34,4% „talán” támogatná, míg 4,3% nem támogatná az ilyen ötletet. Természetesen akadtak érvénytelen válaszok is. A 19-es kérdés viszont már arra irányult, hogy a megkérdezettek önálló ötleteket is fogalmazzanak meg a mezőberényihez hasonló projekt elindítására vonatkozóan, Jászberényben. A válaszadók ennél a kérdésnél igen ötlettelenség bizonyultak, ugyanis 58,06%-uk semmilyen programot nem írt. A konkrét gondolatokat megfogalmazók közül többen semmilyen új kezdeményezést nem fogalmaztak meg, hiszen sokszor hagyományos szórakozási lehetőségek szereplenek a leírtak között. Relatíve a legtöbben a koncertet adták meg újszerű ötletként, ezt követték a különféle fesztiválok (pl. borközpontozási, csokifesztivál, sörfesztivál stb.) és a modern technikai jellegű sportok (gördeszka, freestyle versenyek, go-kart). A kevés értékelhető válasz között megjelenik még például a pálinkafőző verseny, a videojáték verseny, az éjszakai fürdőzés, a kincskeresés telefonos applikációval vagy a természetfotózás.

Az utolsó, 20-as számú kérdésben arra kértük a fiatalokat, hogy fogalmazzák meg néhány szóval/kifejezéssel, hogy mit jelent számukra az „*ideális város*”. A feladat jellegéből adódóan igen sokféle, szerteágazó válasz született. Azonban sokan írták be ugyanazt, vagy majdnem ugyanazt a kifejezést, kategóriát. Emellett persze akadtak teljesen egyedi megoldások, gondolatok is. A fiatalok 41,9%-a szerint egy ideális város nem képzelhető el megfelelő szó-

rakozási lehetőségek nélkül. Közel harmaduk (30,1%) a magas színvonalú oktatást, szintén ugyanennyien a jó munkahelyeket és fizetéseket, míg 22,6%-uk a biztonságot, 21,5% pedig a sportolási lehetőségek széles kínálatát látta az ideális város egyik meghatározó ismérvének. Viszonylag sokan írták még be az ideális város jellemzőjeként, hogy ott van pláza vagy valamilyen bevásárlóközpont (16,1%), hogy jó a tömegközlekedés (15,05%) és alapvetően jellemző a tisztaság (szintén 15,05%). Megjegyzendő, hogy minden 10. megkérdezett semmit sem írt ehhez a kérdéshez. A válaszadók 5-10%-a jelölte meg az ideális város ismertető jegyeként a pezsgő életet, a sok zöldövezetet, a wi-fi lefedettség magas fokát, valamilyen fürdőkomplexum meglétét, a jó minőségű utakat, az iskolásokat szállító iskolabusz járatokat, illetve az éttermek széles kínálatát. Néhány esetben megjelent még az emberek közötti összetartás dimenziója, a boltok hosszabb nyitvatartása, egy „*hatalmas könyvtár*” igénye, vagy a sétálóutca, a rendezett városkép, az aquapark és a vidámpark, a kisvasút stb. is.

Úgy gondoljuk, hogy a közel százfős mintán elvégzett kérdőíves kutatás tanulságos iránymutatás lehet a városnak a jövőt érintő, a fiatalok igényeihez igazodó változtatási szándékaival kapcsolatban. Adatfelvételünket gondolatébresztőnek, egyfajta fogódzónak szántuk, amely a későbbiekben segítheti az önkormányzat munkáját és döntéseit.